

Projekt Poticanje čitanja

U povodu Godine čitanja 2021.

Dijana Grbaš Jakšić, prof., učitelj savjetnik
OŠ Petra Zrinskog, Zagreb

2. srpnja, 2021.

CILJEVI PROJEKTA

Potaknuti učenike na:

- *samostalno čitanje književnih djela*
- *razvijanje čitalačkih navika*
- *otkrivanje umjetnosti riječi*
- *buđenje ljubavi prema književnosti kao umjetnosti ravnopravne ostalim umjetnostima.*

NAMJENA PROJEKTA, VREMENIK, TROŠKOVI

- Troškova nije bilo jer su se knjige posudile u knjižnici.

razred	šk. god.	djelo
Učenci 5. A i B razreda	2019./20.	A. S. Puškin, <i>Bajka o ribaru i ribici</i>
Učenci 7. A i C razreda	2019./20.	V. Novak, <i>Iz velegradskog podzemlja</i>
Učenci 8. A, B, C, D razreda	2020./21.	A. de Saint-Exupery, <i>Mali princ</i>

NAČINI PRAĆENJA PROJEKTA

Anketni upitnik

- učenici su ispunili anonimni anketni upitnik (nestao u potresu) (2019./20.) ili online anketni upitnik (2020./21.)

Stvaralački zadatak

- stvaralačko ili sažeto prepričavanje djela – književnost i stvaralaštvo
- suđenje liku (Sudnica) – hrvatski jezik i komunikacija

Ishodi predmeta Hrvatski jezik

5. razred

OŠ HJ A.5.1., A.5.2., A.5.3., A.5.4.,
B.5.1., B.5.2., B.5.4.

7. razred

OŠ HJ A.7.1., A.7.2. , A.7.3., B.7.1.,
B.7.2. , B.7.4.

8. razred

OŠ HJ A.8.1., A.8.2., A.8.3.,
B.8.1, B.8.2

osr A.2.3.

Razvija osobne potencijale.

osr A.2.4.

Razvija radne navike.

osr C.2.3.

Pridonosi razredu i školi.

osr C.2.4.

Razvija kulturni i nacionalni identitet zajedništvom i pripadnošću skupini.

uku D.2.1.

Fizičko okruženje učenja

Učenik stvara prikladno fizičko okruženje za učenje s ciljem poboljšanja koncentracije i motivacije.

uku A.2.3.

Kreativno mišljenje

Učenik se koristi kreativnošću za oblikovanje svojih ideja i pristupa rješavanju problema.

uku C.2.3.

Interes

Učenik iskazuje interes za različita područja, preuzima odgovornost za svoje učenje i ustraje u učenju.

Međupredmetni ishodi 5. razred

goo A.3.1.
Promišlja o razvoju ljudskih prava.
odr C.3.4.
Procjenjuje važnost pravednosti u društvu.
goo A.3.5.
Promiče ravnopravnost spolova.
osr A.3.2.
Upravlja emocijama i ponašanjem.
osr A.3.3.
Razvija osobne potencijale
osr B.3.3.
Razvija strategije rješavanja sukoba.
osr B.3.4.
Suradnički uči i radi u timu.

Međupredmetni ishodi 7. razred

osr A.2.3.

Razvija osobne potencijale.

osr A.2.4.

Razvija radne navike.

osr C.2.3.

Pridonosi razredu i školi.

osr C.2.4.

Razvija kulturni i nacionalni identitet zajedništvom i pripadnošću skupini.

uku B.2.2.

2. Praćenje

Na poticaj učitelja učenik prati svoje učenje i napredovanje tijekom učenja.

uku

D.2.1.

Fizičko okruženje učenja

Učenik stvara prikladno fizičko okruženje za učenje s ciljem poboljšanja koncentracije i motivacije.

uku A.2.3.

Kreativno mišljenje

Učenik se koristi kreativnošću za oblikovanje svojih ideja i pristupa rješavanju problema.

uku C.2.3.

Interes

Učenik iskazuje interes za različita područja, preuzima odgovornost za svoje učenje i ustraje u učenju.

Međupredmetni ishodi 8. razred

TIJEK PROJEKTA u 5. razredu

1. faza

Učenicima su se na satima interpretacije lektirnoga djela glasno čitali ulomci djela s pomoću tehnike čitanje s predviđanjem. Učenici su s profesoricom sjedili u krugu na stolcima ili na podu na sjedalicama. Imali su olovke i tablicu predviđanja.

- Aktivnosti za učenike: s pomoću tablice predviđanja učenici su slušali tekst, izricali svoj doživljaj, radili na tekstu, govorili, razgovarali, razmišljali, zamišljali, zaključivali, argumentirali, raspravljali, razvijali kritičnost, analizirali sadržaj i likove, pisali, razvijali kreativnost i maštu...

2. faza

Učenicima je zadan stvaralački zadatak koji je vrednovan: Uživite se u lik starca, starice ili ribice i stvaralački pisano prepričajte Bajku o ribaru i ribici u 1. osobi. (Nakon obradbe jedinice *Stvaralačko prepričavanje*.)

TABLICA PREDVIĐANJA

PRVA STANKA

Što mislite da će se dalje događati?	Objasnite svoje predviđanje nastavka sljedećeg prizora.	Komentirajte. Jeste li dobro predvidjeli? Je li događaj u skladu s vašim predviđanjem?

Vrednovanje učeničkih sastavaka

Učenik je kreativan, maštovit te ima bogat rječnik prilagođen vrsti teksta. Rečenice su smislene i međusobno povezane. Izražava se originalno u vlastitomu izrazu i stilu uz malo jezičnih pogrešaka. Kompozicijski tekst ima trodijelnu strukturu, a tema je ostvarena. Piše rukopisnim pismom uredno i čitko. Tekst je prepričan u 1. osobi. Duljina teksta je jedna stranica velike bilježnice (bez preskakanja redaka).

odličan (5)

Učenik uglavnom uspješno primjenjuje dosad usvojena pravopisna i gramatička pravila u pisanju. Tema je ostvarena. Rječnik je razvijen, a rečenice su smislene i povezane, no katkad rabi riječi ili izraze koji stilski nisu prilagođeni vrsti teksta. Tekst ima razvidnu kompoziciju. Piše rukopisno čitko i uglavnom uredno. Tekst je prepričan u 1. osobi. Duljina teksta je jedna stranica velike bilježnice (bez preskakanja redaka).

vrlo dobar (4)

DRUGA STANKA

Što mislite da će se dalje događati?	Objasnite svoje predviđanje nastavka sljedećeg prizora.	Komentirajte. Jeste li dobro predvidjeli? Je li događaj u skladu s vašim predviđanjem?

Učenik osrednje poznaje i primjenjuje gramatičko-pravopisnu normu, izražava misli u razumljive rečenice, ima prosječan rječnik i teži jednostavnom izrazu. Zapaža se i povremeni nefunkcionalan izbor riječi. Tekst nema u potpunosti sređenu trodijelnu strukturu. Pojedina slova u rukopisnom pismu nisu u potpunosti pravilno oblikovana. Tekst je pretežno uredan. Tekst je prepričan u 1. osobi. Duljina teksta od jedne stranice nije u potpunosti ostvarena.

dobar (3)

Učenik slabo poznaje i primjenjuje jezična pravila. Ima siromašan rječnik. Pokatkad rabi elemente zavičajnoga govora/žargona. Tekst ima nerazumljivu i nesređenu sintaksu i kompozicijsku strukturu, a tema je ostvarena djelomično (miješanje 1. i 3. osobe u prepričavanju, npr.). Tekst nije u potpunosti uredan, a pojedina slova nisu pravilno oblikovana. Duljina teksta od jedne stranice nije ostvarena.

dovoljan (2)

TREĆA STANKA

Što mislite da će se dalje događati?	Objasnite svoje predviđanje nastavka sljedećeg prizora.	Komentirajte. Jeste li dobro predvidjeli? Je li događaj u skladu s vašim predviđanjem?
	...	

Učenik nije ostvario temu. Ne primjenjuje jezična pravila. Ima izrazito siromašan rječnik te često u sastavku rabi zavičajni govor/žargon. Tekst je nerazumljiv, kompozicijski nesređen i neuredan, a rukopis je nečitak. Duljina teksta od jedne stranice nije ostvarena.

nedovoljan (1)

TIJEK PROJEKTA u 7. i 8. razredu

1. faza

Učenicima su se na satima lektire djela glasno čitali ulomci djela ili su se učenici samostalno javljali za čitanje. Učenici su pisali natuknice (Bilješka i natuknica prethodno su obrađene u 7. razredu) te je na kraju svakog sata izabrano 5-10 učenika koji su do sljedećega sata trebali napisati sažetak pročitane ulomka, što im je vrednovano s pomoću već prikazane, no malo preoblikovane, rubrike.

- Aktivnosti za učenike: učenici su slušali tekst, čitali, izricali svoj doživljaj, radili na tekstu, govorili, razgovarali, razmišljali, zamišljali, zaključivali, argumentirali, raspravljali, razvijali kritičnost i kreativnost, analizirali sadržaj i likove, pisali ...

2. faza

7. razred

- *Sudnica – suđenje Miki ...*

8. razred

- *Sažetci pročitanoj dijela teksta.*
- *Čitanje sažetaka ujedno je bilo i podsjetnik učenicima na dio teksta koji se čitao na prethodnom satu projekta.*

SUĐENJE LIKU TIJEK GLAVNE RASPRAVE

Ovakav sat možete imati nakon pročitane lektire. Potrebno je odrediti glavnog suca, porotu, tužitelja i branitelja. Imenujte okrivljenika i svjedoke. Sve će »likove« glumiti učenici.

OKRIVLJENIK	SVJEDOCI	GLAVNI SUDAC	POROTA	TUŽITELJ	BRANITELJ
Crni Džek	Mazalo Cobra Dragec Dunja	učenik/učenica iz razreda	više učenika/učenica iz razreda	učenik/učenica iz razreda	učenik/učenica iz razreda
Veronika Desinić	Fridrik Celjski Herman	učenik/učenica iz razreda	više učenika/učenica iz razreda	učenik/učenica iz razreda	učenik/učenica iz razreda

Glavni sudac čita optužnicu čime započinje rasprava.

Glavni sudac pita okrivljenika je li razumio optužbu, a okrivljenik izjavljuje da je/nije razumio što mu se stavlja na teret.

Upozorenje okrivljeniku: Moći ćete se očitovati o svim činjenicama i dokazima koji vas terete i iznijeti svjedočanstva o činjenice i dokaze koji vam idu u korist. Niste dužni iznijeti svoju obranu niti odgovarati na pitanja. Imate pravo braniti se sami ili uz stručnu pomoć branitelja.

Na upit glavnog suca kakav stav zauzima prema optužbi **okrivljeni izjavljuje da se (ne) smatra krivim** za kazneno djelo koje mu je stavljeno na teret.

Prelazi se na **dokazni postupak**.

Poziva se u sudnicu svjedok ...

Upozorenje svjedoku: „Bit ćete saslušani kao svjedok te ste dužni govoriti istinu i iznijeti sve što vam je o predmetu poznato. Lažno iskazivanje je kazneno djelo. Niste obvezni odgovarati na pojedina pitanja ako je vjerojatno da biste time sebe ili svog bliskog rođaka izložili teškoj sramoti, znatnoj materijalnoj šteti ili kaznenom progonu.“

Nakon općih pitanja svjedok se poziva da iznese sve što mu je o predmetu poznato, a nakon toga mu se postavljaju pitanja radi provjere, dopune i razjašnjenja. Pri ispitivanju svjedoka nije dopušteno služiti se obmanom niti postavljati takva pitanja u kojima je već sadržano kako bi trebalo odgovoriti. Svjedoka će se uvijek pitati otkud mu je poznato ono o čemu svjedoči.

Svjedoci se mogu suočiti ako se njihovi iskazi ne slažu o važnim činjenicama.

Svjedok izriče: „Svjestan sam značenja mojeg iskaza i pravne odgovornosti te obećajem svečano da ću iskazati potpunu istinu i samo istinu te da ništa neću prešutjeti od onoga što mi je poznato.“

Svjedok (navesti ime i prezime) iskazuje...

Prelazi se na ispitivanje okrivljenika.

Okrivljeni (navesti ime i prezime) iskazuje...

Nakon okrivljenikova slobodnog kazivanja, pitanja mu postavljaju sljedećim redoslijedom: branitelj, tužitelj i glavni sudac.

Prelazi se na završnu riječ sljedećim redoslijedom: tužitelj, branitelj, okrivljenik.

Posljednja riječ uvijek pripada okrivljeniku.

Glavni sudac pita ima li još tko što izjaviti.

Ako sudsko vijeće ne utvrdi da treba izvesti još neke dokaze, glavni sudac objavljuje da je **glavna rasprava završena**.

Porota se povlači na vijećanje i glasovanje te donosi presudu.

**U IME REPUBLIKE HRVATSKE
izričem i javno objavljujem sljedeću
PRESUDU**

okrivljenik (navesti ime i prezime)

kriv je

što je (navesti za što se tereti) čime je počinio kazneno djelo.

Okrivljeniku se

izriče

kazna (odrediti vrstu kazne).

Okrivljeniku se nalaže naknaditi trošak ovog kaznenog postupka u iznosu od (navesti iznos) kuna.

**U IME REPUBLIKE HRVATSKE
izričem i javno objavljujem sljedeću
PRESUDU**

okrivljenik (navesti ime i prezime)

OSLOBAĐA SE OD OPTUŽBE

Trošak kaznenog postupka pada na teret proračunskih sredstava.

Tijek suđenja liku prema primjeru iz:

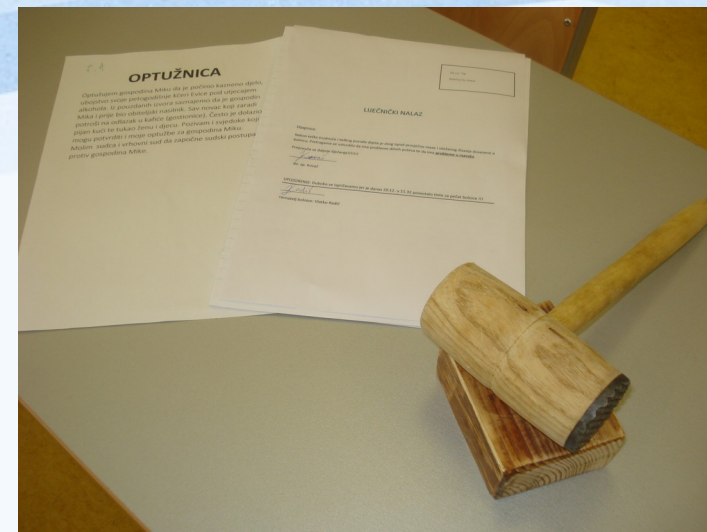
Dijana Grbaš
Jakšić i Sandra
Breka-Ovčar,
Iz priče u priču
Lektirni listići i
filmska bilježnica
za 7. razred,
ŠK, 2009.

Učenci OŠ
Petra Zrinskog
– suđenje Miki
iz pripovijetke
Iz velegradskog
pozemlja

Vrednovanje usmenoga izlaganja tijekom Sudnice

	neostvoreno	djelomično ostvoreno	potpuno ostvoreno
Predstavljani sadržaji jasni su i razumljivi.			
Predstavlanje je tečno.			
Sadržaj je samostalno predstavljen.			
Moguće jezične pogreške u govoru samostalno su ispravljene.			

	Kriteriji za brojčano ocjenjivanje usmenoga izlaganja
5	Ostvarene su četiri komponente, nijedna nije neostvorena.
4	Potpuno su ostvarene tri komponente, nijedna nije neostvorena.
3	Potpuno su ostvarene dvije komponente, nijedna nije neostvorena.
2	Jedna / dvije komponente su neostvorene.
1	Neostvorene su tri ili četiri komponente.

ZAVRŠETAK PROJEKTA – Anketni upitnik

49 Responses 08:16 Average time to complete Active Status

1. Kako si zadovoljan/zadovoljna čitanjem cjelovitoga književnog djela na satima Hrvatskoga jezika u okviru projekta Poticanje čitanja? Odaberi jedan odgovor.

- Iznimno sam zadovoljan/zado... 23
- Zadovoljan sam/zadovoljna sa... 26
- Nisam zadovoljan/nisam zado... 0

2. Odaberi jednu opciju. Čitanje cjelovitoga književnoga djela na satima Hrvatskoga jezika smatram

- izrazito korisnim za bolje razu... 25
- korisnim za bolje razumijevanj... 22
- općenito nekorisnim za razum... 2

Poticanje čitanja – čitanje
cjelovitoga književnog djela na
satima Hrvatskog jezika

A. de Saint-Exupéry, Mali princ 8. ABCD (2020./21. god.); V. Novak, Iz velegradskog podzemlja (7. AC; 2019./20. god.)

3. Navedi što ti se u čitanju cijeloga književnoga djela na satu sviđjelo.

48
Responses

Latest Responses

"način na koji svi čitamo"

"Sviđjelo mi se to što zajedno čitamo knjigu i uz to vježbamo bolje čit..."

"Bilo je zabavnije nego da to radim sama, i na svakom satu sam mogl..."

4. Postoji li nešto što ti se nije sviđjelo? (Napiši što ti se nije sviđjelo ako je tvoj odgovor potvrđan.)

47
Responses

Latest Responses

"sve mi se sviđjelo"

"Ne mogu se sjetiti ničega što mi se nije sviđjelo."

"Ne baš"

5. Napiši svoj prijedlog za poboljšanje provođenja projekta Poticanje čitanja u budućnosti.

48
Responses

Latest Responses

"mislim da bi svatko trebao imati knjigu"

"Nemam neki prijedlog za poboljšanje, sviđa mi se kako je profesorica

Možda bi trebali više djela obraditi na ovaj način umjesto da kod kuće sami čitamo sva djela. :)

Ako postoji film snimljen po knjizi koju čitamo, mogli bismo ga pogledati na satu

Moj prijedlog je da možda drugi put pročitamo brže djelo kako bi više mogli komentirati.

Moj prijedlog je da možda čitamo više knjiga na satu jer smo 8. razred i knjige su složenije i mislim da bi ih bolje razumjeli kada bismo ih mogli na satu.

To što razgovaramo o poglavlju odmah razgovaramo o tome pa mogu lakše razumjeti djelo.

nemam izrazito mišljenje o ovom

Sviđjelo mi se komentiranje događaja nakon pročitane ulomka.

Sve mi je bilo dobro.

Sviđjelo mi se što smo svi kao razredna zajednica uživali u čitanju priče o malom princu i kako ja nisam trebala čitati sama, pa je bilo zabavnije.

Sviđjelo mi se lakše razumijevanje pročitane djela.

To što smo odmah mogli komentirati djelo.

Opuštena atmosfera, mogli smo izraziti svoje mišljenje te razgovarati o djelu.

Bilo je zabavnije nego da to radim sama, i na svakom satu sam mogla čuti mišljenja od drugih osoba i što oni misle o djelu.

ZAKLJUČCI i PRIJEDLOZI

- svi se učenici upoznaju s lektirnim djelom; većini se učenika čitanje cjelovitih književnih djela na satima jako sviđa
- učenici s poteškoćama rado sudjeluju (Sudnica, npr.)
- uključene su sve jezične djelatnosti: slušanje, čitanje, govorenje, pisanje; rabe se različite metode i nastavni oblici
- realizirana je većina ishoda područja hrvatski jezik i komunikacija i književnost i stvaralaštvo, a otvara se prostor i uključivanju područja kultura i mediji
- ostvareni su brojni međupredmetni ishodi
- do sada su od 2015. godine, osim navedenih, u cijelosti na mojim satima pročitana sljedeća djela: *Galeb Jonathan Livingston*, *Voda*, *Labirint kostiju* (1. knjiga iz ciklusa *39 tragova*), *Bajka o vratima*, pojedine priče iz *Nikice* i iz *Dobrog duha Zagreba*, neke bajke Ivane Brlić-Mažuranić

A stylized landscape illustration. The background consists of several layers of wavy, horizontal bands in shades of blue and white, suggesting a sky or mist. In the foreground, there are rolling green hills of varying shades of green. On the left side, a small, stylized flower with a dark brown stem and two small, curly tendrils grows from a hill. The flower has several large, rounded petals in shades of purple and pink. The text is centered in the upper half of the image.

Čitajmo da ne ostanemo bez riječi!

Hvala vam na pozornosti!